

NOTAT

2. februar 2009

Eksp.nr. 612797
/sfl-dep

Supplerende høringsnotat vedrørende Den Europæiske Centralbanks udtalelse om forslag til lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter og forslag til lov om ændring af lov om finansiel stabilitet

Den Europæiske Centralbank (ECB) har efter anmodning fra Økonomi- og Erhvervsministeriet 26. januar 2009 afgivet en udtalelse om forslag til lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter og forslag til ændring af lov om finansiel stabilitet.

ECB udtaler sig generelt positivt om de to forslag og fremhæver vigtigheden af, at de fastsatte regler er i overensstemmelse med EU's retningslinjer for rekapitalisering.

Lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter

ECB bemærker, at loven er formuleret meget bredt og specifikt overlader det til økonomi- og erhvervsministeren at fastlægge nærmere regler for betingelser og vilkår, samt beregningen af renten for disse indskud. ECB anfører samtidig, at bemærkningerne til lovforslaget indeholder retningslinjer og skøn vedrørende renten. ECB fremhæver endvidere, at betingelserne for prisfastsættelsen bør være risikobaserede og markedsorienterede.

Kommentar

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, vil renten blive forhandlet individuelt i forbindelse med indgåelsen af aftalen med det enkelte kreditinstitut og baseres på det enkelte instituts type og risikoprofil.

Desuden vil de økonomiske vilkår i ordningen blive tilrettelagt således, at staten – som modstykke til den risiko skatteyderne bærer – kan forvente at få et rimeligt afkast for at stille kapital til rådighed for kreditinstitutterne. Det forventes, at renten for kapitalindskuddet gennemsnitligt vil være på ca. 10 pct. årligt.

Renten skal, i overensstemmelse med EU's retningslinjer, fastsættes individuelt for de enkelte kreditinstitutter ud fra deres kvalitet målt ved f.eks. kapitaloverdækning og risikoprofil. Derfor kan gennemsnittet – afhængigt af, hvilke kreditinstitutter der vælger at deltage i ordningen – ende med at afvige fra de gennemsnitlige 10 pct. årligt. Denne rente vurderes at være forenelig med de retningslinjer, der er fastlagt på EU-niveau, og svarer til de

afkastkrav, der har været stillet i forbindelse med offentlige kapitalindskud i andre EU-lande.

ECB påpeger, at lovforslaget ikke indeholder udtrykkelige regler for ordningens ophør, og at loven derfor bør indeholde mere præcise angivelser med hensyn til de incitamenter, der vil blive gennemført for at fremme indfrielse eller konvertering af instrumenterne enten på grundlag af en tidsperiode eller udviklingen i markedsforholdene.

Kommentar

Det fremgår af § 8, stk. 7, i lovforslaget at staten kan sælge og i øvrigt disponere over den indskudte hybride kernekapital, samt at kreditinstitutterne har mulighed for at indfri det statslige kapitalindskud efter 3 år. Salg af den hybride kernekapital er således en af mulighederne for staten til at afvikle det statslige kapitalindskud.

Da de statslige kapitalindskud skal være midlertidige, er der endvidere skabt incitamenter og økonomisk tilskyndelse til, at kreditinstitutterne afvikler kapitalinskuddet.

For det første vil den løbende rentebetaling stige, hvis pengeinstituttet i større omfang begynder at udbetale udbytte. Den dividende-relaterede rentebetaling er ikke en begrænsning på institutternes udbytte, men alene en sikring af, at staten altid får mere i rente, end hvad aktionærerne får i udbytte. Konkret sker stigningen ved, at den løbende forrentning efter det tredje år fastsættes på følgende måde:

- 1) En løbende minimumsforrentning på 10 pct., eller*
- 2) en dividende-relateret løbende forrentning på 125 pct. af den samlede dividendebetaling skaleret med udstedelsens andel af værdien af instituttet på udstedelsestidspunktet, hvis dette beløb er højere end beløbet i nr. 1.*

For det andet vil det være dyrere at indfri efter det 5. år. Konkret sker det ved, at indfrielse kan ske til pari de første 5 år, mens det i det 6. år skal ske til kurs 105, og fra det 7. år og frem skal ske til kurs 110. Derved bliver den effektive forrentning højere, hvis indfrielse sker efter det 5. år.

Endelig er der i lovforslaget og bemærkningerne fastlagt en række øvrige incitamenter, der skal sikre, at kreditinstitutter, der modtager statsligt kapitalindskud, vil søge at afvikle kapitalinskuddet, herunder et forbud mod udbyttebetaling frem til 2010, et forbud mod nye aktieoptionsprogrammer samt en begrænsning i fradragsretten for direktørlønning.

Lov om ændring af lov om finansiel stabilitet

ECB finder det positivt, at overgangsordningen baseres på en vurdering af det enkelte pengeinstituts særlige udstedelser af usikrede gældsinstrumenter.

ECB henholder sig endvidere til sin tidligere udtalelse CON/2008/54 af 17. oktober 2008 vedrørende lov om finansiel stabilitet, hvor det bemærkes, at

garantiordningen, der blev etableret ved lov om finansiel stabilitet, giver en konkurrencemæssig fordel for nogle af de danske pengeinstitutter, idet visse konkurrerende finansielle institutioner, som f.eks. realkreditinstitutter ikke er omfattet af ordningen. ECB bemærker dog samtidig, at ordningen er blevet godkendt af Europa-Kommissionen i henhold til statsstøtteregele, som det bedste middel til at afværge risikoen for alvorlig forstyrrelse af den danske økonomi.

Kommentar

Som ECB anfører, er den eksisterende danske garantiordning godkendt af Europa-Kommissionen i henhold til statsstøtteregele, som det bedste middel til at afværge risikoen for alvorlig forstyrrelse af den danske økonomi.

Det skal endvidere bemærkes, at forslaget til en overgangsordning indebærer, at realkreditinstitutter får mulighed for at søge om en individuel statsgaranti for lån optaget for at finansiere den supplerende sikkerhedsstillelse. I den forbindelse kan det tilføjes, at det efter den nye garantiordning gælder, at medlemmerne af Det Private Beredskab i hele garantiperioden skal betale en pris for den individuelle statsgaranti, der er i overensstemmelse med ECB's anbefalinger, dog fratrukket en rabat for perioden frem til 30. september 2010 svarende til pengeinstituttets bidrag til den generelle statsgaranti.

Kommissionen har under drøftelserne i forbindelse med anmeldelsen af kreditpakken lagt vægt på, at ECB's retningslinier følges.

ECB bemærker yderligere, at Afviklingselskabet ikke bør have tilladelse til at benytte nogen form for låne- eller overtræksfacilitet i Danmarks Nationalbank for at sikre, at forbuddet mod monetær finansiering overholdes.

Kommentar

Det følger af § 3, stk. 2, i lov om finansiel stabilitet, at Afviklingselskabet vil kunne optage lån ved dækning af sine finansieringsbehov. Nationalbanken har endvidere bekræftet overfor ECB, at den ikke vil yde Afviklingselskabet lån eller anden form for finansiering.